

Lännen Biokaasu Oy:n nesteytetyn biometaanin tuotantoinvestointi

Tausta

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (EU) 2018/2001 muutettiin 18 päivänä lokakuuta 2023 annetulla direktiivillä (EU) 2023/2413 (ns. RED III). RED III:ssa säädetään sitovasta unionin yleistavoitteesta, jonka mukaan uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian osuus tulee olla vähintään 42,5 prosenttia unionin energian kokonaisloppukulutuksesta vuonna 2030. Jäsenvaltioiden tulee kuitenkin direktiivin mukaan pyrkiä 45 prosentin uusiutuvan energian osuuteen vuonna 2030.

Jäsenvaltioiden on asetettava kansalliset panoksensa unionin yleistavoitteen saavuttamiseksi osana jäsenvaltioiden yhdenmukaisia kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmia hallintomalliasetuksessa (EU) 2018/1999 vahvistetun hallintoprosessin mukaisesti. Suomi on edellä mainitun hallintomalliasetuksen mukaisessa vuonna 2019 valmistuneessa kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassa ilmoittanut vuoden 2030 uusiutuvan energian tavoitteeksi vähintään 62 prosenttia. EU-tason uusiutuvan energian tavoitteita vuodelle 2030 ei ole direktiivissä jyvitetty jäsenvaltiokohtaisiksi tavoitteiksi. Kansalliset tavoitteet määrittyvät kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien valmisteluprosessin myötä, missä komissio seuraa tavoitteiden riittävää kunnianhimon tasoa EU-tavoitteiden saavuttamiseksi.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan Suomen tavoitteena on edetä hiilineutraalisuustavoitteeseen ja sen jälkeen hiilinegatiivisuuteen. Hallitusohjelman mukaisesti Suomen energiaomavaraisuutta vahvistetaan kestäväällä tavalla edistämällä puhtaan energian siirtymää. Uusiutuvan energian osuutta energiantuotannossa kasvatetaan ja edistetään toimia, joiden avulla fossiilisista polttoaineista luovutaan sähkön ja lämmön tuotannossa viimeistään 2030-luvulla. Hallitusohjelman mukaan hallitus edistää myös teknisten hiilinielujen yleistymistä sekä hiilidioksidin hyötykäyttöä korkean jalostusasteen pitkäaikaisiksi tuotteiksi ja synteettisiksi polttoaineiksi.

Energiatuki

Energiatuella pyritään vaikuttamaan uusiutuvien energianlähteiden käytön lisääntymiseen, energian tuotannon ja käytön tehostumiseen sekä energian tuotannon ja käytön ympäristöhaittojen vähentämiseen. Painopisteenä on uuden energiateknologian kaupallistamisen edistäminen. Energiatuki on harkinnanvarainen tukimuoto. Tukea voidaan myöntää yrityksille, kunnille ja muille yhteisöille.

Energia- ja ilmastostrategian mukaisesti julkisen talouden suunnitelmaan on energiatukimomentille varattu erillinen myöntövaltuus suurille uuden energiateknologian demonstraatiohankkeille. Investointituki on tarkoitettu etenkin tulevaisuuden energiaratkaisuihin vuoteen 2030 tähtäävien kansallisten ja EU-tavoitteiden saavuttamiseksi. Vuoden 2023 talousarviossa myöntövaltuutta kyseisille hankkeille varattiin yhteensä 145,5 miljoonaa euroa. Alkuperäisestä myöntövaltuudesta varattiin puolet varautumisen ministerityöryhmän 7.4.2022 tekemien linjausten mukaisesti vetyhankkeille. Kyseinen valtuus uusittiin vuoden 2024 kolmannessa lisätalousarviossa. Vuoden 2025 talousarviossa on mainittu, että mikäli vuoden 2024 myöntämisvaltuutta on

jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2025. Kyseistä valtuutta on käytettävissä vuonna 2025 tehtäviin myöntämispäätöksiin 52 818 850 euroa

Työ- ja elinkeinoministeriö pyysi toimittamaan energiatukihakemukset suuriin uuden energiateknologian demonstraatiohankkeisiin liittyen 15.9.2023 mennessä. Uusia hakemuksia jätettiin 35. Lisäksi huomioitiin vuoden 2022 suurten uuden demonstraatiohankkeiden hakuun tulleet hakemukset, joille ei oltu vielä tehty päätöstä. Määräaikaan mennessä jätettyjen tukihakemusten arviointi- ja vertailuperusteita ovat teknologian uutuusarvo, toteutettavuus, energiavaikutukset, kustannustehokkuus ja muut vaikutukset. Hankkeiden arviointi ja vertailu perustuvat kokonaisuutena. Kokonaisuudessa haettu tukisumma on selvästi suurempi kuin jaettavissa oleva määräraha. Tavoitteena on myöntää tukea hankkeille siten, että tulevaisuuden energiaratkaisuja koskevat tavoitteet saavutetaan kokonaisuutena arvioiden parhaalla mahdollisella tavalla.

Hankkeen kuvaus ja uusi teknologia

Lännen Biokaasu Oy suunnittelee nesteytetyn biokaasun tuotantolaitoksen rakentamista Kurikkaan. Hankkeessa rakennettaisiin kaksilinjainen biokaasun tuotantolaitos kahdessa vaiheessa. Reaktoreita rakennetaan kuusi. Hankkeeseen sisältyvä nesteytyslaitos käsittelee oman tuotannon lisäksi maataloilla tuotettua raakakaasua. Lisäksi hankekokonaisuuteen sisältyy jalostuksessa syntyvän biogeenisen hiilidioksidin talteenotto. Hiilidioksidi on tarkoitus käyttää teollisuudessa. Kaasunkeräysputkiston runkolinja rakennetaan erillishankkeena. Kurikan Energia Oy omistaa Lännen Biokaasu Oy:n.

Hankkeeseen sisältyvän biokaasulaitoksen vuotuinen tuotanto on noin 60 GWh. Nesteytysyksikön vuotuinen tuotanto on noin 100 GWh nesteytettyä biokaasua raskaan liikenteen käyttöön. Laitos ottaa talteen 14 000 tonnia biogeenistä hiilidioksidia vuodessa. Energiatuki kohdistuisi biokaasun tuotantolaitokseen ja jalostus-nesteytysyksikköön.

Hankkeen uutuusarvo liittyy kokonaisuuteen, jossa hajautetussa tuotannossa maataloilla tuotettu biokaasu ja laitoksen oma biokaasu jalostetaan ja nesteytetään keskitetyssä yksikössä. Hakijan mukaan jalostus-nesteytysyksikössä käytettävään teknologiaan liittyy uutuusarvoa. Hankkeen ratkaisuja on mahdollista monistaa muihin kohteisiin.

Investointihankkeen on suunniteltu käynnistyvän vuonna 2025 ja valmistuvan vuonna 2028. Hakijan mukaan investointituki on välttämätön hankkeen käynnistämiseksi.

Ympäristövaikutukset

Investointi vähentää hiilidioksidipäästöjä keskimäärin 21 000 tonnia vuodessa, kun tuotettu biometaanin käytetään raskaassa liikenteessä. Lisäksi jalostuslaitoksella otettaisiin talteen bioperäistä hiilidioksidia noin 14 000 tonnia vuodessa.

Työllisyysvaikutukset

Hakijan arvion mukaan laitoksen rakennusaikainen työllisyysvaikutus olisi noin 35 henkilötyövuotta. Hankkeen seurauksena syntyisi 10 uutta työpaikkaa.

Lausunnot

Tuki myönnettäisiin energiatukiasetusten VNA 262/2023 ja VNA 1098/2017 mukaisesti. Päätökseen sisältyvä tuki on yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen (EU) 651/2014 sellaisena kuin se on muutettuna komission asetuksella (EU) 2023/1315 artiklan 41 mukainen tuki. Tukimäärä ei ylittäisi yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen mukaista kynnysrajaa (30 miljoonaa euroa) ja siten tuen myöntäminen ei edellytä komission erillistä hyväksyntää.

Siten myöskään yritystukineuvottelukunnalta ei ole pyydetty lausuntoa valtioneuvoston sääntelymenettelyihin liittyen.

Valtion rahoitustuki

Hanke on momentin 32.20.41 päätösosan määrärahan käyttökohteen 1 mukainen. Kohdan 1 mukaan määrärahaa voidaan käyttää investointeihin ja selvityksiin, jotka tukevat uusiutuvan energian tuotantoa tai käyttöä, energiansäästöä, energian tuotannon tai käytön tehostamista taikka niihin liittyvää uuden teknologian käyttöönottoa. Lisäksi määrärahaa on varattu vetyhankkeille.

Yritys on hakenut 42 123 000 euron investoinnille 12 636 900 euroa tukea. Energiatuki kohdistetaan biokaasun tuotantolaitoksen ja jalostus-nesteytysyksikön osuuteen investoinnissa. Hiilidioksidin talteenottolaitteisto ei ole tuen piirissä. Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat 39 090 000 euroa.

Tukea myönnettäisiin 11 587 000 euroa, kuitenkin enintään 30 % hyväksyttävistä kustannuksista. Tukea maksetaan ainoastaan toteutuneita kustannuksia vastaan hankkeen edetessä.